

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО МАЙЧИН ЕЗИК ИВРИТ ЗА IV КЛАС ИЛИ ЗА ЧЕТВЪРТА ГОДИНА НА ОБУЧЕНИЕ
(ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ И/ИЛИ ФАКУЛТАТИВНИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ)**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по майчин език иврит е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика. Тази програма е предназначена за обучение на учениците, които в края на IV клас или в края на четвъртата година на обучение се очаква да постигнат ниво „Алеф”. В IV клас или през четвърта година на обучение продължава процесът на овладяване на езикови и литературни знания, започнал в предишните класове или предишните години на обучение. Знанията се систематизират, обогатяват и надграждат с помощта на учебна програма за език и култура. Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторяемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки следващ клас или за всяка следваща година на обучение.

В учебното съдържание е необходимо да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Израел, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданско образование и устойчивото развитие с активно приложение на информационни и комуникативни технологии. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.

Образователно-възпитателният процес по майчин език иврит в IV клас или през четвъртата година на обучение има за цел да:

- мотивира и развие желание за общуване чрез езика;
- формира у ученика начални комуникативно-речеви умения за ориентация и участие в комуникативни ситуации;
- изгради умения за учене и изграждане на езикови компетентности, включващи знания, умения за успешно общуване;
- задълбочи интереса към историята на евреите чрез изучаване на културата и традициите на Израел;
- създаде мотивация за овладяване на езика;
- формира у ученика начални комуникативно-речеви умения за слушане, говорене, правилно и изразително четене, грамотно и четливо писане;
- формира начални знания за езиковите и речевите единици, за елементарни правоговорни и правописни норми;
- развитие устната и писмената реч, паметта, познавателните интереси и творчески способности на ученика;
- формира отношение на уважение към културните различия;
- развитие езикови, социокултурни и ключови компетентности у учениците;

- мотивира ученика да използва иврит за комуникация: да чете, да разбира, да общува без особени затруднения, да демонстрира основни умения за изразяване в устна и писмена форма;
- изгражда положително отношение към изучаването на иврит и еврейската култура;
- спомогне за осъзнаване необходимостта от владеенето на чужд език като фактор за интелектуалното израстване на учениците;
- запознае учениците с празниците от еврейския календар, традиции и фолклор: Рош ашана, Йом кипур, Ханука, Ту бишват, Пурим, Песах.

Тази учебна програма осигурява възможност за изучаване на учебния предмет *майчин език* в зависимост от годината на обучение за ученици извън IV клас при условията на Закона за предучилищното и училищното образование.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови знания
I. Добре е в клас Лична информация	СЛУШАНЕ Ученикът може: <ul style="list-style-type: none"> • Моето училище - Кой е в клас? - Как учит? - Какво има в класната стая? 	ФОНЕТИКА <ul style="list-style-type: none"> • Да разпознава при слушане текстови разновидности от учебника или учебни помагала – указания, съобщения, диалози; • Да реагира адекватно на указания, съобщения, правила за игри и инструкции, свързани с учебното съдържание; • Да изразява съгласие или несъгласие; • Да работи в групи.
II. Светът около мен	Ученикът: <ul style="list-style-type: none"> • Моят дом • Семейство • Приятели 	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира адекватно проведените диалози в час; • Възприема и осмисля разказани приказки, разкази, рецитирани стихотворения; • Умее да се отнася с уважение към мнението на другия и да изслушва търпеливо; • Може да слуша съсредоточено;
III. Всекидневие		<ul style="list-style-type: none"> • אלף בית – азбука на иврит ръкопис • Ариот 5 ръкописни букви • правилно произношение и изписване на гласни, съгласни и буквосъчетания תנוונות ואותיות - אוצר מילים - מילים חשובות ופעילות - פעולות דיבור • Ударение в думата • фразово ударение • основни интонационни модели • фонологични модели

<ul style="list-style-type: none"> Любими занимания <p>IV. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> Части на човешкото тяло Здравословно хранене (кашер) <p>V. Еврейски празници</p> <ul style="list-style-type: none"> - Рош ашана – еврейската нова година - Йом Кипур - Сукот - Ханука - Ту би шват - Пурим - Песах 	<ul style="list-style-type: none"> разбира несложни текстове на иврит, записани на аудио/видео носители; Може да различава звук и буква и да разграничава гласни и съгласни звукове; Слуша и изпълнява песни на иврит по определени теми: азбука; празници, околна среда; моето семейство. <p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> Да разбира познати имена, думи и изрази; Да разбира общото съдържание на онагледен кратък елементарен текст, отговарящ на тематичните области; Да чете и рецитира детски стихотворения на иврит Да чете изречения и кратки текстове; Спазва ударението и паузите при четене; Да изговаря правилно думите Да изкаже мнение с помощта на учителя; Ориентира се в оформлението на книгата (корици, страници, илюстрации). <p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>При диалогична реч</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> Да поздравява и да води елементарен разговор по изучаваните тематични области (разговор по телефона, разговор в магазина, дни на седмицата, годишни времена, запознанство, моето семейство, нашият дом, месеци в годината, домашни любимци, животни, части на човешкото тяло, плодове и зеленчуци), като задава и отговаря на въпроси; Да се включва в ролеви игри и ситуативни диалози; Да отправя поздравления по даден повод, свързани с празници и обичаи. 	<ul style="list-style-type: none"> Транскрипция (с фокус върху разпознаването и изчитането на символите за постигане на правилно произношение и автономност при работа със справочници и речници) <p>ГРАМАТИКА</p> <p>Морфология</p> <p>шם עצמתי – Съществително име</p> <p>צורה מין (вид, род, число)</p> <p>מספר (число)</p> <p>הגדה (хидуш) (членуване)</p> <p>шם תואר – Прилагателно име</p> <ul style="list-style-type: none"> Качествени прилагателни; степенуване на прилагателните имена <p>শמות גוף – Местоимения</p> <ul style="list-style-type: none"> лични местоимения (אני – я, אתה – ты, הוא – он, אנחנו – мы, אתם – вы, הם – они) показателни местоимения (זה – это, זאת – это же, לא – нет) въпросителни местоимения (מלת – что?, שאלה – как?, מה? – что?, כמה? – сколько?, מי? – кто?, למה? – почему?) притежателни местоимения (שלוי – мой, שלם – твой, שלחו – ваш) <p>Числителни имена</p>
--	--	---

	<p>При монологична реч</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да представя себе си и свои близки и приятели по елементарен начин; • Да рецитира стихотворение; • Да отгатва гатанка; • Да описва предмети и явления, хора, животни, обстановка; • Да произнася правилно звуковете на иврит • Да назовава имената на буквите от ивритската азбука. <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Може да разграничава гласни и съгласни звукове; • Умее да прави звуков анализ на думи; • Разпознава печатни и ръкописни букви; • Може да разказва по картина или серия от картини. <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да открива елементи на букви и да ги сравнява; • Да изписва правилно отделните елементи и група елементи на букви; • Да пише графически правилно и четливо; • Да пише правилно под диктовка; • Преписва думи, изрази и кратки изречения; • Координира движенията на пишещата ръка; • Може да разграничава съобщителни и въпросителни изречения. 	<ul style="list-style-type: none"> • Бройни числителни имена до 20 • Редни числителни имена <p>Глаголи פועל</p> <ul style="list-style-type: none"> • פועל עיקרי • פועל • פרנסוני <p>ЛЕКСИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> • включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области. • включват се елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, инструкции, съвет, препоръка, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници
--	--	---

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на учебния предмет в IV клас или през четвъртата година на обучение в избирамите учебни часове и/или факултативните учебни часове – 68.

Препоръчително разпределение на учебните часове

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	50%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок	
Устни изпитвания и участия в работа в клас	минимум 1 оценка
Писмени изпитвания и домашни работи	минимум 1 оценка

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО МАЙЧИН ЕЗИК ИВРИТ

Обучението се осъществява чрез:

- прилагане на осемте вида интелигентност в обучението: лингвистична(вербална), логико-математическа, музикална, телесно-кинестатична, пространствена, междуличностна, вътрешно-личностна и натуралистична;
- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на дейностно-ориентиран подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- общообразователна и възпитателна насоченост на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се основава на личния опит и се създават асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети; изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, а новият материал се съпоставя с изучения; ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и за настърчаване на мотивацията им в перспективата.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
<i>Умения за общуване на чужди езици</i>	<p>Интегрирано изграждане на четири езикови умения: слушане, говорене, четене и писане, чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> разбиране и съставяне на устни и писмени послания; разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
<i>Компетентности в областта на българския език</i>	<ul style="list-style-type: none"> обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст <p>връзка с учебен предмет български език и литература</p>
<i>Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите</i>	<ul style="list-style-type: none"> дейности за запознанство с основни математически действия и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда <p>връзка с учебните предмети математика, човекът и природата</p>
<i>Дигитална компетентност</i>	<ul style="list-style-type: none"> използване на системи на електронно обучение в часове по иврит за развиване на езикови умения чрез информационни и комуникативни технологии <p>връзка с учебен предмет информационни технологии</p>
<i>Умения за учене</i>	<ul style="list-style-type: none"> натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> - ролеви игри и симулации - самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците - работа по проекти - дидактически игри - извънкласни дейности (изложби, изнесени сред природата уроци, свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.)

	<ul style="list-style-type: none"> - използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.) - електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси) <p>връзка с всички учебни предмети</p>
<i>Социални и гражданска компетентност</i>	<ul style="list-style-type: none"> • участие в екипни проекти и индивидуални дейности • възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание
<i>Инициативност и предприемчивост</i>	<ul style="list-style-type: none"> • работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи • развиване на творческо мислене и възприемане на нови идеи <p>връзка с учебен предмет технология и предприемачество</p>
<i>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</i>	<ul style="list-style-type: none"> • дейност за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство • проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на Израел, за развиване на креативност <p>връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство</p>
<i>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт</i>	<ul style="list-style-type: none"> • дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и културно наследство <p>връзка с учебните предмети физическо възпитание и спорт, човекът и природата</p>

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки.